

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Piotr Otawski

Warszawa, 13 lutego 2026 r.

DZP-WG.600.20.2026.AS.MK

Prezydenci miast, Burmistrzowie, Wójtowie – wszyscy

Szanowni Państwo,

w związku z zaistniałym głośnym medialnie incydem dotyczącym uśpienia wilka przez weterynarza, po wcześniejszej kolizji drogowej w okolicach miejscowości Czaplinek, bez uprzedniego zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na jego uśmiercenie, pragnę wyrazić głębokie zaniepokojenie zaistniałą sytuacją.

Niepokój budzi fakt, że potracony wilk przez wiele godzin, w bardzo niskiej temperaturze, oczekiwał na przyjazd pomocy weterynaryjnej, a jego cierpienie przedłużało się. Wsparcie na miejscu zapewnili wyłącznie funkcjonariusze Policji, choć wyłącznie w zakresie zabezpieczenia miejsca zdarzenia, a nie skrócenia cierpienia zwierzęcia. W związku z tym postanowiłem przekazać Państwu niezbędne informacje, jak należy postępować w takich przypadkach, tak aby podobne zdarzenia nie miały już miejsca w przyszłości.

Sposób postępowania w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt regulują przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 25 ww. ustawy prowadzący pojazd mechaniczny, który potrafił zwierzę, obowiązany jest, w miarę możliwości, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub w przypadku konieczności uśmiercenia, do zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33 ust. 3 wspomnianej ustawy, tj. lekarza weterynarii, członka Polskiego Związku Łowieckiego, inspektora organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusza Policji, straży miejskiej lub gminnej, Straży Granicznej, pracownika Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych, strażnika Państwowej Straży Łowieckiej, strażnika łowieckiego lub strażnika Państwowej Straży Rybackiej.

Jednocześnie, jeżeli ranne zwierzę stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego wskazane jest powiadomienie o tym zdarzeniu Policji, do której obowiązków należy czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.).

Każda ze służb, o których mowa w art. 33 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, jest uprawniona do stwierdzenia potrzeby uśmiercenia zwierzęcia w celu zakończenia cierpienia tego zwierzęcia. Zatem nie tylko lekarz weterynarii jest tutaj właściwy. Z uwagi na różne, trudne do przewidzenia okoliczności, ustawodawca przewidział szeroki krąg podmiotów uprawnionych w ww. zakresie.

Zgodnie z art. 33 ust. 4 ww. ustawy w razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, czynność tę dokonuje się przez podanie środka usypiającego – przez lekarza weterynarii albo przez zastrzelenie zwierzęcia dzikiego – przez osobę uprawnioną do użycia broni palnej.

Należy również mieć na uwadze, iż wszelkie działania podejmowane wobec gatunków chronionych, w tym wilków, powinny odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13). Przepisy te bowiem mają na celu zapewnienie prawidłowej realizacji procedur oraz ochrony cennych gatunków.

Na podstawie zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), wilk (*Canis lupus*) objęty jest ścisłą ochroną gatunkową. Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody oraz § 6 ust.1 pkt 1 ww. rozporządzenia w stosunku do dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną zabrania się umyślnego zabijania. Uśpienie lub zastrzelenie wilka wymaga więc uzyskania wcześniejszego zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - należy tu zauważyć, że w przedmiotowej sprawie, nie wypełniono tego obowiązku.

Oczywiście należy dodać, że w sytuacjach nagłych, wymagających natychmiastowej interwencji, tj. gdy niezbędne jest niezwłoczne wykonanie czynności zakazanej (w tym zabicia) w stosunku do gatunku objętego ochroną, zezwolenia mogą być wydane ustnie [art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)], po rozpatrzeniu wniosku złożonego drogą telefoniczną. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, pod dedykowanym numerem telefonu podanym na stronie internetowej urzędu <https://www.gov.pl/web/gdos/kontakt>.

To wnioskodawca podaje czynność i sposób jej wykonania, a także wskazuje podmiot uprawniony do wykonania zezwolenia. W przypadku konieczności uśmiercenia zwierząt, w celu skrócenia ich cierpienia, do wyboru pozostaje podanie środka usypiającego – przez lekarza weterynarii albo zastrzelenie zwierzęcia dzikiego – przez osobę uprawnioną do użycia broni palnej. W zezwoleniu (także ustnym) organ określa ww. warunki. W przypadku decyzji ustnych, w późniejszym terminie spisywany jest protokół z jej wydania.

Biorąc powyższe pod uwagę, proszę Państwa o analizę i przekazanie przedmiotowego pisma podległym Państwu jednostkom w celu stosownego wykorzystania.

Jednocześnie wyrażam nadzieję, że biorąc pod uwagę incydent z Czaplinka, w przyszłości podobne zdarzenia będą rozwiązywane na terenie całego kraju w sposób zgodny z instrukcjami niniejszego pisma, będącymi *de facto* powtórzeniem zasad wprost płynących z ww. źródeł powszechnie obowiązującego prawa, tj. ustawy o ochronie zwierząt, ustawy Prawo o ruchu drogowym, ustawy o ochronie przyrody i ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Pragnę także poinformować, że pozostałe podmioty wymienione w art. 33 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, otrzymały analogiczne pismo.

Piotr Otawski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – dokument podpisany elektronicznie – /